

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Borgartún 29, 105 Reykjavík

Sími: 545 8800. Bréfasími: 545 8051

Netfang: nel@nel.is

Tilv.: 23010006

Ákvörðun nr. 28/2023

Þann 24. apríl 2023 kom nefnd um eftirlit með lögreglu saman til fundar og tók eftirfarandi ákvörðun nr. 28/2023.

Málsatvik

Nefnd um eftirlit með lögreglu barst erindi frá [REDACTED] dags. 15. desember 2022. Í erindinu eru gerðar athugasemdir við framkomu og starfshætti starfsmanna embættisins þegar fjórir óeinkennisklæddir lögreglumenn komu að heimili móður hans þann 28. júlí 2022, þar sem hann er búsettur og óskuðu eftir að ná tali af kvartanda. Fram kemur að engar skráningar séu til um atvikið. Einnig kemur fram í erindinu að nafngreindur lögreglumaður hafi tjáð móður kvartanda að ástæða heimsóknarinnar hafi verið að umræddum lögreglumönnum hafi verið hugsað til kvartanda og þeir ákveðið að kíkja í heimsókn til hans og athuga með hann.

Nefndin óskaði eftir upplýsingum frá Lögreglustjóranum í Vestmannaeyjum þann 24. febrúar 2023.

Forsendur nefndarinnar

1.

Nefnd um eftirlit með lögreglu starfar á grundvelli VII. kafla lögreglulaga nr. 90/1996, sbr. breytingar á þeim með lögum nr. 62/2016. Helstu verkefni nefndarinnar, sbr. 1. mgr. 35. gr. a í nefndum lögum, eru að taka við kærum á hendur starfsmanni lögreglu fyrir ætlað refsivert brot við framkvæmd starfa hans annars vegar og taka við kvörtunum vegna starfsaðferða lögreglu eða framkomu starfsmanns lögreglu sem fer með lögregluvald hins vegar. Undir hið síðarnefnda falla kvartanir vegna háttsemi eða starfsaðferða sem ekki verða taldar refsiverðar en gætu meðal annars leitt til þess að lögreglumaður yrði áminntur í starfi eða æskilegar breytingar gerðar á starfsháttum og verklagi. Nefndin skal, sbr. 2. mgr. 35. gr. a, greina hvað felst í erindum sem henni berast og koma þeim til meðferðar hjá viðkomandi embætti.

Með vísan til framangreinds fellur það almennt ekki undir valdsvið nefndar um eftirlit með lögreglu að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsóknar sakamála, beitingu rannsóknarúrræða eða um ákvarðanir handhafa ákærvalds um það hvort rétt sé að gefa út ákæru í máli. Hlutverk nefndarinnar er hins vegar að taka afstöðu til þess hvort um sé að ræða ámælisverðar starfsaðferðir eða framkomu lögreglumanna við framkvæmd slíkra verkefna. Í því felst nánar tiltekið (og til dæmis) að taka afstöðu til þess hvort kvartað sé yfir því að háttsemi þeirra starfsmanna lögreglu sem að máli komu hafi ekki verið í samræmi við eðlilega

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

starfshætti eða lög eða hvort starfsaðferðir hafi að öðru leyti farið út fyrir það sem eðlilegt var í því tilviki.

2.

Lögreglustjórinn í Vestmannaeyjum svaraði erindi nefndarinnar með tölvupósti þann 3. mars sl. Meðfylgjandi var greinargerð rannsóknarlögreglumanns vegna atviksins. Einnig kemur fram að engum frekari gögnum sé til að dreifa vegna málsins.

Í meðfylgjandi greinargerð kemur fram að ástæða þess að lögreglumennirnir vildu ná tali af [REDACTED] var sú að fyrir lágu upplýsingar um að hann hefði verið að dreifa fíkniefnum og/eða lyfjum í Vestmannaeyjum. Þá kemur einnig fram að ekki hafi þótt ástæða til að skrá þetta sérstaklega í LÖKE þar sem ekki hafi náðst tal af honum.

3.

Undir valdsvið nefndarinnar fellur hvernig tilteknir þættir lögreglustarfsins eru framkvæmdir eða ef lögregla lætur hjá líða að sinna lögmætu hlutverki sínu, sbr. 2. gr. laga nr. 90/1996, þ.e. að gæta almannaoðryggis og halda uppi lögum og reglu, að leitast við að tryggja réttaröryggi borgaranna og stemma stigu við afbrotum og koma í veg fyrir athafnir sem raska öryggi borgaranna og ríkisins, vinna að uppljóstrun brota, stöðva ólögmæta háttsemi og fylgja málum eftir í samræmi við það sem mælt er fyrir um í lögum um meðferð sakamála.

4.

Nefnd um eftirlit með lögreglu ber að greina hvort erindi sem henni berast vegna háttsemi lögreglu feli í sér kvörtun yfir starfsháttum eða kærur vegna ætlaðrar refsiverðrar háttsemi starfsmanna lögreglunnar. Af erindi [REDACTED] er ljóst að um er að ræða kvörtun sem lýtur að framkomu og starfsháttum starfsmanna Lögreglustjórans í Vestmannaeyjum.

Nefnd um eftirlit með lögreglu fór yfir erindi [REDACTED] og þau gögn sem henni bárust frá Lögreglustjóranum í Vestmannaeyjum. Með hliðsjón af því hvernig málsatvikum er lýst í kvörtun Sveins og þeim gögnum sem nefndin hefur undir höndum, telur nefnd um eftirlit með lögreglu að ekki séu uppi vísbendingar um mögulega ámælisverða eða refsiverða háttsemi starfsmanna lögreglu, sbr. 2. mgr. 35. gr. a. laga nr. 90/1996. Nefndin telur því ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindis [REDACTED]

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Niðurstaða

Ekki er tilefni til að aðhafast frekar vegna erindisins.

Reykjavík, 24. apríl 2023

Margrét Einarisdóttir

Varaformaður

Kristín Edwald

Þorbjörg I. Jónsdóttir